

Hey Verhagen, vinde gij bomen belangrijk!?

Ja duh... natuurlijk zijn bomen belangrijk.
Maar denk eraan; ze zijn níét allemaal even belangrijk!

Zelfs in de grote boze mensenwereld is niet iedereen gelijk of even belangrijk.
De ene draagt wat meer verantwoordelijkheid, kennis of ervaring dan de ander.

Dat is geen waardeoordeel, da's gewoon een feit. Snapte!?

En zo is het ook met bomen.
Sommige bomen hebben een enorme maatschappelijke, ecologische en historische waarde.
En andere – tja – die voegen gewoon wat minder toe.
Sommige zijn zelfs ronduit negatief...

Toch zie ik in boombeleid steeds vaker dezelfde doodoener terugkomen:

'Alle bomen zijn even belangrijk.'

En precies dáár gaat het mis.
Dát is de fout van gelijkheid.

Soms moet er voor elke boom een kapvergunning worden aangevraagd.
En soms zijn álle bomen vogelvrij.
In beide gevallen hebben ze exact dezelfde status: ze zijn allemaal even belangrijk.

Maar wacht 's effekes...

De Omgevingswet vraagt om een zorgvuldige afweging van functies in de leefomgeving.

De EU-Natuurherstelwet vraagt om herstel van kwaliteit.

Dus het gaat niet om aantallen.
Niet van compensatie op papier.
Maar het gaat om échte kwaliteit.

En tóch blijven we bomen reduceren tot groene stippen (of 'n andere kleur, zo ge wilt) op de kaart.

Groen is groen. Weg is weg.

Herplant met één of misschien een paar beumkes...
en dan verklaren we het probleem administratief opgelost.

Miljaar... dáár zit dus de échte fout van gelijkheid.

Wat mij betreft moeten we meer durven discrimineren.
Maar dan wel professioneel, witte wel.

Tuurlijk!

In bomenland bestaan nu eenmaal verschillende gradaties, zoals:

- Opvulgroen, beplanting zonder toekomst, zonder ruimte, zonder wezenlijke betekenis.
- Structuurbomen die straat, wijk of landschap dragen en het behouden waard zijn.
- Monumentale bomen, de dragers van historie, identiteit en ecologie. Bomen dus die een 'speldje' verdienen.
- En dan hebben we ook nog een groepje veteranebomen. Bomen van onschatbare waarde, ecologisch onvervangbaar. Bomen die je niet compenseert, niet herplant en eigenlijk niet mag verliezen. Al deze bomen horen wat mij betreft een schildje te krijgen.

Wie deze categorieën over één kam scheert, verliest kwaliteit.

Wat al deze categorieën verbindt, is iets wat we niet kunnen aanplanten. En da's tijd.

Tijd kun je niet planten.

Tijd kun je alleen laten gebeuren.

Om het op z'n Boominee's te zeggen:

Wij zijn rentmeesters van bomen die we niet geplant hebben, maar we behandelen ze alsof ze ons eigendom zijn.

Een net geplant sprietje kan ooit uitgroeien tot een monumentale of zelfs veterane boom.

Maar dat kan alleen als we hem iets gunnen wat in onze steden steeds schaarser wordt: rust en ruimte.

Boven- én ondergronds.

Is die ruimte er niet?

Dan wordt het ook niets met dat beumke.

Niet nu. En nooit niet.

En dan is die boom, hoe pijnlijk ook, beleidsmatig simpelweg niet belangrijk.

Met de EU-Natuurherstelwet sturen we straks op boomkroonbedekking.

En als het aan het Norminstituut Bomen ligt: op boomkroonvolume.

En met de 3-30-300-regel in het beleid sturen we óók nog 's op locatie.

Misschien wel terecht, want zonder boomkroon hèdde:

geen verkoeling.

geen waterberging.

geen gezonde leefomgeving.

Maar toch... hier zit een ongemakkelijke waarheid.

Want wat gebeurt er met monumentale bomen die langzaam aan overgaan in de veterane fase?

Psies!

Die worden steeds kleiner.

Steeds minder boomkroonbedekking.

Steeds minder boomkroonvolume.

Maar ecologisch gezien: oneindig veel waardevoller.

Wie dan alleen stuurt op cijfers en kaarten, verliest precies dat wat nooit meer terugkomt.

En ja, daar zit mijn échte boodschap.

Misschien moeten we wat minder obsessief bomen beschermen... en veel radicaler hun groeiplaats.

Want wanneer je de groeiplaats beschermt:

bescherm je de huidige boom

én de toekomstige boom.

En zo voorkom je dat boomkroonbedekking keihard achteruitgaat én we tegelijkertijd onze oudste bomen verliezen, terwijl we onszelf wijsmaken dat we goed bezig zijn.

Dusss...

Da's geen preek tégen aanplant.

Nee, dit is een pleidooi vóór het behoud van bomen.

Ik ben groot voorstander van onderscheid.

Voor status.

Voor het erkennen van tijd, ouderdom en onvervangbaarheid.

Voor het herkennen van de échte waarde van bomen.

Niet elke boom is dus even belangrijk.

Maar sommige bomen zijn zó belangrijk

dat ze leidend zouden moeten zijn in ons ruimtelijk beleid.

Daarom heb ik dit 11e groene gebod voor je:

"Gij zult niet alle bomen gelijk behandelen, maar wegen naar de groeiplaats, leeftijd en historie. Want tijd herplant je niet en kwaliteit compenseer je niet."

Tot zover.

Met groene groeten,

Joost Verhagen

Boominee

PS Heb jij nog een heilig huisje, een 11e groen gebod of een vastgeroeste overtuiging die we collectief eens tegen het licht moeten houden? Stuur dan gerust een berichtje naar Joost@DeBoominee.nl.

Scan, lees & deel!